Donderdag, 6 Maart 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3241

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Redactie: Tel. 1858. Administratie: Tel. 1550. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres: Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika: M. D. BROMBERG & Associates Inc. 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

Weygand is naar Vichy.

Nazietroepen staan in Frans Marokko.

Hellas wenst géén vrede

ENGELAND BESCHOUWT BULGARIJE THANS ALS BEZET GEBIED.

Het Ministerie van economische oorlogvoering maakte bekend, dat de Regering beslist heeft dat Bulgarije thans moet worden beschouwd als door een vijand bezet gebied. Van 5 Maart af zal Bulgarije daarom ten behoeve van contrabande-doeleinden beschouwd worden als vijandelijke bestemming, zodat alle goederen van Bulgaarse origine of die welke Bulgaars bezit zijn onderhevig zullen zijn aan inbeslagname. Tegelijkertijd proclameerde de Kamer van Koophandel Bulgarije als vijandelijk gebied met betrekking tot het „Trading with the enemy act". Het zal dus strafbaar zijn om handels, financiële of andere relaties te hebben met of ten behoeve van iemand die zich in dat gebied bevindt (Londen, A.P. 5.3).

WEYGAND NAAR VICHY.

Generaal Maxime Weygand zal hedenmiddag naar Vichy komen (Vichy, A.P. 6. 3).

Volgens gezaghebbende kringen komt Weygand zijn gewone rapport aan Pétain uitbrengen. Was het niet zo ver dan zou Weygand tweemaal per maand overkomen voor dit verslag. Geruchten gaan, dat Weygand eigenlijk komt om besprekingen te voeren over de geruchten, die de ronde doen, dat Engeland van plan is Syrië te bezetten. Deze Britse bezetting zou tot doel hebben een beter contact te verkrijgen met het Turkse leger. Na de oorlog zou Turkije dan het mandaat over Syrië verkrijgen. Gedurende het eerste gedeelte van de oorlog had Weygand het opperbevel in Syrië en stond hij in zeer nauw contact met de Britse legers in het Nabije Oosten.

Andere geruchten zijn er dat hij met Pétain de situatie in het Westelijk gedeelte der Middellandse Zee bespreken zal, vooral naar aanleiding van de conferenties tussen Mussolini-Franco en tussen Franco-Pétain. Een punt van bespreking kan ook zijn de te verwachten Italiaanse vluchtelingen na de verovering van Libye door de Engelsen (Vichy, A.P. 5.3).

DUITSE TROEPEN IN FRANS MAROKKO.

De Regering deelde aan het Parlement mede, dat Duitsland een belangrijk aantal soldaten en technici in Frans Marokko heeft, binnen een afstand van 150 mijl van de Straat van Gibraltar (Londen, A.P. 5.3).

ENGELAND HEEFT MEER SCHEPEN EN BEMANNINGEN NODIG.

Lord Alexander houdt belangrijke rede in Lagerhuis.

De Admiraliteit vroeg aan het Parlement om veel meer schepen en een groter aantal manschappen om in de strijd van de Atlantische Oceaan, die thans begonnen is, te kunnen volhouden.

De eerste Lord der Admiraliteit, A. V. Alexander, deelde mede aan het Lagerhuis, dat er een nijpend scheepvaart-probleem bestaat, toen hij vroeg om een bedrag van honderdduizend Pond Sterling. Alhoewel de Admiraliteit door de wet voor het aanwenden van toegestane gelden gemachtigd is om een gelijk bedrag uit te geven, was dit veiligheidshalve geheim gehouden.

Alexander zeide, dat nooit in de geschiedenis van de Engelse scheepvaart wij zo een groot aantal schepen en manschappen nodig hebben gehad om onze vloot te versterken. „Ik vraag", zo zeide hij, „om veel meer schepen en grote aantallen manschappen en om grote hoeveelheden benodigdheden om die mannen uit te rusten."

Om aan de strijd in de Atlantische Oceaan, die thans begint, het hoofd te kunnen bieden, hebben wij alle energie van onze werklieden nodig en een altijd stijgend productievermogen".

De Duisers te Casablanca.

De Ondersecretaris voor Buitenlandse Zaken R. A. Butler, deelde mede, dat een vertegenwoordiging van de Duitse wapenstilstand-commissie enige maanden geleden in Casablanca is geweest. In het begin van Februari zijn grote groepen Duitse officieren, alsmede gewapende officieren en manschappen, die niet tot een of andere commissie behoren, volgens rapporten, daar aangekomen. Men denkt, dat de gegevens omtrent het aantal zeer uiteenlopen. Ook zegt men, dat de commissie bestaat uit verschillende soorten technici (Londen, A.P. 5.3).

Alexander zeide verder, dat een groot gedeelte van de vloot intact gebleven was. Schepen, die in de loop van 1941 in gebruik komen, zouden op zichzelf een geduchte macht vormen, zoals vrijwel alle andere zeemachten van groot gehalte oordeelden. Hij waarschuwde echter, dat door het verkrijgen van Franse bases het Duitse luchtwapen ertoe in staat is gesteld tot ver in zee onze convooien aan te vallen.

Verder zeide hij, **dat de vijftig Amerikaanse torpedojagers, die aan Engeland waren overgedragen in het uur van de grootste nood, de duikboot bedreiging hielpen verminderen.** Sommige, die reeds afgeleverd waren, vielen de vijandelijke U-boten aan en weer andere deden diensten door het begeleiden van convooien en hebben bereids een actief aandeel gehad in het redden van zeelui. Wat betreft de bedreiging der scheepvaart door vijandelijke bommenwerpers, zeide hij:

„Ik kan de verzekering geven, dat een nieuw middel tegen de aanvallen op de scheepvaart gevonden is, doch gij zult wel niet van mij verwachten, dat ik dit geheim zal onthullen."

„Reeds is een groot aantal Amerikaanse vliegtuigen in dienst bij de vloot, doch wij verwachten nog een veel groter aantal gedurende het jaar. Wij zullen van de Verenigde Staten grote versterkingen ontvangen, bestaande uit geschut en andere benodigdheden, hetgeen de gevechtskracht van onze vloot nog zal vergroten. Bij het nagaan van de operaties ter zee, noemde hij het aantal vijandelijke oorlogsschepen en voorraadschepen, dat door de Britse onderzeeërs naar de bodem der zee was gezonden, als ongeveer **honderd**. Hij gaf toe, dat bij een of twee gelegenheden een Duitse raider een convooi ontmoette met onvoldoende bescherming en belangrijke verliezen veroorzaakte. Voor ieder convooi, dat zo wordt aangevallen, komen vele andere door zonder lastig gevallen te zijn. Grote leggers met bijbehorende toerusting zijn door de vloot naar het Nabije Oosten geconvoyeerd, zonder dat één schip verloren ging.

Alexander beweerde, dat tot Mei 1940 de verliezen aan Britse en geallieërde schepen gemiddeld 14.000 ton per week bedroegen. Gedurende de volgende zeven maanden steeg dat tot 90.000 ton, doch gedurende de laatste elf weken verminderde het tot 51.000 ton. Deze vermindering moet niet geheel worden toegeschreven aan de voorzorgsmaatregelen, die door ons getroffen worden, zei hij, doch wij zijn wel gerechtigd dit op zijn minst als een zekere reden tussen de andere mogelijkheden te stellen (Londen, A.P. 5.3).

DUITSERS IN BULGARIJE.

Steeds meer Duits materiaal wordt in Bulgarije aangevoerd. Het gemechaniseerde deel van het leger is enorm. Vliegtuigen komen nog steeds overgevlogen. Alle telefoonlijnen naar het buitenland zijn door de Duitse militaire overheden overgenomen. Telegrammen naar het buitenland worden minstens zes dagen vastgehouden (Sofia, A.P. 6.3).

HET TURKSE ANTWOORD AAN DUITSLAND.

Het Turkse antwoord op de nota van Hitler zal waarschijnlijk reeds spoedig worden overhandigd door den Turksen gezant te Berlijn. Het kabinet bestudeert de nota nauwkeurig gedurende de twee dagen, nadat een missie uit Berlijn per vliegtuig deze nota had overgebracht. Ondanks de volledige verzekeringen van vrede, die in de boodschap zijn gegeven neemt Turkije de nodige voorzorgsmaatregelen. De gecontroleerde pers deed een beroep op de belangen van Rusland.

Een verdere opmars der Nazies is een bedreiging van de levensbelangen van Rusland aan de Middellandse Zee. Rusland behoort ook te denken aan het gevaar voor de Dardanellen.

De nieuwsbladen publiceerden niet, dat de Duitse legers ook oprukten naar de Turkse grenzen, evenals naar de Griekse. Het Turkse blad „Ikdam" zegt, dat Bulgarije de sleutel is van de Balkan. Door de bezetting van Bulgarije komt Duitsland vele mijlen dichter bij de Dardanellen, die even belangrijk zijn voor Turkije als voor Rusland. Wanneer Rusland geen zelfmoord wil plegen, mag zij niet toestaan dat Duitsland nog verder voortrekt.

Het blad „Vakit" zegt dat het Turkse leger voor alle eventualiteiten klaar staat Het Turkse leger en ook het Turkse volk staan als één man rond president Inönü en zijn bereid alles onder de ogen te zien (Ankara, A.P. 6.3).

NAAR BERLIJN GEROEPEN.

De Duitse gezant te Tokio, Majoor-Generaal Eugen Ott, zal binnenkort naar Berlijn vertrekken voor belangrijke besprekingen (Berlijn, A.P. 6.3).

HELLAS WIL GEEN VREDE SLUITEN.

Hellas verwierp de steeds dringender voorstellen van Duitsland om een afzonderlijke vrede met Italië te sluiten. Het verklaarde vastbesloten achter Engeland te staan. In alle opzichten is het met het Eden eens (Athene, A.P. 5.3).

DE AMERIKAANSE HANDEL.

Het handelsdepartement van de Verenigde Staten maakte bekend, dat de uitvoer van de landbouwproducten in Januari het laagste punt bereikte sinds 1859. De uitvoer der landbouwproducten bedraagt slechts 7% van de totale $ 325.000.000 producten, die in Januari zijn uitgevoerd.

De **Britse inkopen** van Amerikaanse landbouwproducten gedurende het jaar:
1940 $ 145.000.000.
1939 $ 195.000.000.
1938 $ 290.000.000.

De **uitvoer van Amerikaanse** tarwe in de maand Januari bedroeg 46.000 schepels vergeleken met 608.000 schepels in Januari 1939.

De uitvoer van vlees en andere landbouwproducten is eveneens belangrijk minder (Washington, A.P. 6.3).

DIPLOMATIEKE LUNCH IN PARIJS.

Vice-Premier Darlan en graaf Fernand de Brinon, de Franse delegaat bij de Duitse autoriteiten in bezet Frankrijk, lunchten heden met Piet Laval. Laval had om deze samenkomst verzocht. Darlan heeft een onderhoud gehad met Otto Abetz na zijn aankomst te Parijs. Volgens betrouwbare bronnen zou Darlan voorgesteld hebben om Laval weder in de Franse regering op te nemen. Echter niet nu, maar op een later tijdstip. De regering te Vichy schijnt toegestaan te hebben, dat Laval als gewoon burger naar het onbezette Frankrijk mag terugkeren (Vichy, A.P. 5.3).

DE DUITSE LEGERBERICHTEN.

De Duitse troepen zetten hun mars in Bulgarije voort en bereikten de vastgestelde plaatsen ondanks de terreinmoeilijkheden.

Een onderzeeër bracht een vijandelijk vrachtschip van 9000 ton tot zinken. Boven Malta werden drie Engelse vliegtuigen neergeschoten. In Noord-Afrika werden bombardementen uitgevoerd.

Portsmouth en de Oostkust van Schotland werden aangevallen. Een mijnenlegger werd door een voltreffer geraakt en verdween in de diepte. Boven Frankrijk werden de 16 Engelse vliegtuigen er 6 neergeschoten.

In de week van 27 Februari tot 5 Maart beweren de Duitsers 23 Engelse vliegtuigen neergeschoten te hebben, buiten de vliegtuigen, die op de grond vernietigd werden. Zelf verloren zij slechts 15 vliegtuigen (Berlijn, A.P. 6.3).

PRINS BERNHARD.

In vervolg op ons bericht op de voorpagina van gisteren, zijn hier thans de tijden, waarop Z.K.H. Prins Bernhard voor „Radio Oranje" over het Prins Bernhard-Fonds zal spreken:
Vrijdag om 14.15 — 14.30 uur op golflengten 16 en 19 meter.
Heruitzending via Batavia 18.15 uur op de 29 meter band.

Het nieuws van vandaag.

Bulgarije wordt door de Engelsen als vijand beschouwd. En de Nazies bezetten steeds meer punten en gaan in de richting van de Dardanellen.

Inmiddels hebben zich nog geen wapenfeiten voorgedaan in de Balkan, al blijven die dreigen. Hellas weigert een afzonderlijke vrede met Italië.

Duitse troepen staan in Frans Marokko, zei Londen. Maxime Weygand is naar Vichy, hetgeen misschien daarmede in verband kan worden gebracht, al geven de telegrammen andere redenen, o.a. besprekingen over Syrië, aan.

De Lofoten blijven de aandacht trekken op een nieuwe manier. Tot voor kort kende men deze eilandengroep ten Westen van Noorwegen slechts als de plaats, waar de stokvis gemaakt werd. Er wonen een goede 25.000 mensen op al deze eilandjes samen en het schijnt, dat de Nazies er flinke verliezen lijden. Dit als gevolg van gezamenlijke operaties van Engelsen en Noren.

Lord Alexander hield een belangrijke speech in het Lagerhuis over de positie van Engeland ter zee, de Amerikaanse destroyers, en het tot zinken gebrachte tonnenaantal sedert Mei 1940.

Een ander bericht uit Engeland weerlegt de Nazie-praatjes van de Geallieërde verliezen. Door herhaaldelijk dezelfde telegrammen uit te zenden, vestigen de Nazies de indruk, dat er zulke aantallen onderzeeërs e.d. gezonken zijn, als Engeland nooit bezeten heeft!

Inmiddels sloot Engeland een handelsovereenkomst met Portugal, en het is interessant te zien, hoe de Britse inkopen in de Verenigde Staten de laatste jaren omlaag gegaan zijn. Inmiddels bevat deze editie ook een bericht over nieuwe aankoop van vlezen door Engeland in Argentinië.

In Portugal is een nieuwe koninklijke gast gearriveerd. Koning Carol van Roemenië, die diep in de badkuip van de koninklijke trein gedoken, kort geleden uit zijn koninkrijk moest vluchten, toen in Spanje belandde met zijn concubine, en nu — met haar — op een Poolse(!) pas in een automobiel over de Portugese grens vluchtte.

In Japan schijnt met t.a.v. Indo China tot een oplossing te komen, al wordt de Franse vloot daar versterkt. Maar de Nazie-gezant in Tokio werd naar Berlijn ontboden.

De Leners hebben na hun laatste succes op Aruba ons Gebiedsdeel verlaten. Niemand weet, wanneer weer een goed concert gearrangeerd zal kunnen worden.

Uit Nederland kwamen berichten over oefeningen met rubberboten in Leiden. Leidse hoogleraren gingen in de kast. 18 Nederlanders werden ter dood veroordeeld meldt, men uit Amsterdam (via Berlijn) vanmorgen.

Waarom gaat Hitler naar de Balkan?

De overweldiging van Bulgarije heeft duidelijk gemaakt, dat het niet om de olie te doen is.

Dezer dagen is bekend geworden, dat de nazie-dwingelandij weer een nieuw slachtoffer heeft gemaakt. Bulgarije, een van de oudste rijken van Europa en 1000 jaar ouder dan het Derde Rijk, werd gedwongen het driemogendheden-pact te tekenen. Een volk van 6.000.000 wordt getiranniseerd door meer dan 60.000.000. Iets wat onder kwajongens voor unfair geldt, dat deden de nazies. De vraag doet zich voor: waarom wil Hitler naar de Balkan?

Op elken burgerman in de Balkan zijn 4 boeren. 32 millioen boeren zijn er op 8 millioen niet-boeren. De industrie is er niet ontwikkeld. In afgelegen dorpen van Bulgarije is het goekoper een kookpan te laten smeden, hameren, en een „hand made" koekenpan aan te schaffen, dan een fabriekspan te kopen. Of de smid er enkele dagen op moet werken, doet niet ter zake, want de tijd kost niets, dat is het vaste parool van heel de Balkan. Fabrieken zijn er bijna niet te vinden, of het moest de katsjkavalka-fabriek zijn waar geitenkaas gemaakt wordt, maar waar de boel nog zó primitief is, dat een deftige Westeuropeaan bijna misselijk wordt als hij bij de eerstvolgende maaltijd katsjkavalka op zijn bord krijgt. Er zijn geen grote ondernemingen, dus ook geen administraties. De enige administratie, die loopt, is het gouvernement en ieder huisvader, die zijn jongens hogerop wil brengen, tracht een regeringsbaantje te krijgen.

Ook het boerenbedrijf is niet grootscheeps georganiseerd. Enorme ondernemingen zoals op het Westelijk halfrond, of zoals in ons land bijv. in de Wieringermeerpolder op touw werden gezet, zijn ondenkbaar in de Balkan.

Het enige wat groot is in de Balkan, dat zijn de kudden schapen. Rijke boeren hebben kudden van soms tienduizenden. Al naar gelang de welstand van de eigenaar worden die kudden kleiner. Ik was op de bruiloft genood van een dochter van zo'n groot-schapenhouder in de Backa, het Noordcentrale deel van Joegoslavië. Met 300 gasten waren we er en voor elke 3 gasten was een apart schaap geslacht. Niet dat we met zijn drieën een compleet schaap opaten, maar — zo meende de gastheer — elk moest toch ruimschoots gelegenheid hebben het lekkerste hapje uit te kiezen. Honderd schapen waren er geslacht, en in het hele dorp was men doende de schapen aan het spit te braden. **Geheel intact werden de schapen op enorme houten borden binnen gedragen**; elk kon naar hartelust een moot laten afhakken. En van wat er over was, profiteerde de omgeving van het dorp — tot wijd in de omtrek.

Hitler zou wensen zo'n overdaad voor zijn volk te hebben. Hij moet het gappen bij onderworpen volkeren. Hitler loenst naar de Balkan, die een vlotte leverancier is van een, vlees, graan, olie, ertsen, hout, tabak, aluminium-erts en vlas.

En eten en vet heeft Hitler nodig, want het enige vet in Duitsland is het vet van Görings lijf.

Hitler heeft zich naar de Balkan gewend, toen het in het Westen mis ging. Hitler zag, dat de krijg wel eens lang kon duren en alleen Hitler weet, hoeveel proviand er nog ligt opgeslagen in Duitsland. Maar men eet tenminste nog **brood**. In Italië schijnt het al zo erg te zijn, dat de spaghetti zo gerantsoeneerd is, dat de mensen het maar enkele keren per week kunnen eten.

Hitler wendde zich naar de Balkan, niet alleen om daar zijn maag te kunnen vullen. **De Balkan is ook de overweg naar Azië, en Azië overland en overzee leidt naar India, een van de leveranciers van Engeland.** Ook Australië zendt als regel zijn goederen via Suez. Nu de Italiaanse troepen systematisch uit Noord Africa werden verdreven, is nog niet te bezien, wat Hitler met zijn Balkanplannen zal doen. Vooral niet, omdat Hellas ook reeds mislukte.

Duitse penetratie in Bulgarije is al oud.

Tot aan 1935 was Italië een van de beste klanten in de Balkan. Door mislukkingen van de oogst in de Balkan, ging men daar uit Duitsland importeren. **Toen kreeg ook Hitler voet op Balkangrond.** En met Nazie-handigheid wist de Duitser het in een paar jaar zo te stellen, dat de Balkan economisch afhankelijk werd van Duitsland, maar...... Duitsland was niet afhankelijk van de Balkan. Tot vlak voor de oorlog, de eerste 8 maanden van 1939, **nam Duitsland reeds 80% van de Bulgaarse export af.** Maar de export van alle Balkanlanden samen, hoe hoog van percentage ook, betekende voor Duitsland nog niet meer dan ong. 15% import in het „Reich".

Duitsland lichtte de hele Balkan al jarenlang op.

In de Balkan is geen industrie. Maar hij voert levensmiddelen uit. Duitsland profiteerde daarvan door machines, voertuigen, zaklantarens, electrische installaties, chemicaliën etc., naar de Balkan te sturen.

Natuurlijk betaalden de Nazies de Balkan-vetten niet met geld. Geld heeft Hitler niet. Hij ruilde levensmiddelen voor machines. En hij behoefde maar weinig machines te sturen, want de valuta in de Balkanlanden is erg laag. Alles werd via de clearing betaald — een grover systeem van internationale oplichterij is misschien nog nooit uitgevonden. Duitsland maakte extra-winsten van 30—60%.

Toen de oorlog uitbrak, werd Duitsland geblokkeerd. D.w.z. ongeveer de ½ van de Duitse import kwam te vervallen. De spoeling in Duitsland werd nog dunner, en de Duitse economen gingen zich nog meer op de Balkan toeleggen. Maar vlot ging het in het begin allesbehalve, **want de paar grote ondernemingen, die in de Balkan zijn, steunden op geallieërd kapitaal.** En het transport werd moeilijk. **Van de Roemeense olie ging vóór de oorlog bijna 40% naar Engeland.** Dat stopte. Maar Duitsland kon het óók moeilijk krijgen, want de **zeeweg** lag dicht, de **spoorlijnen** in de Balkan zijn gebrekkig en de **Donau** ligt najaar, winter en voorjaar vol met ijs: 4 maanden lang onbevaarbaar.

De Balkanbewoners zelf komen aan niets te kort. Maar ze houden nu ook weer niet zoveel over, dat de export erg belangrijk is. En Griekenland is het enige Balkanland, dat iets te kortkomt en ⅓ van zijn levensmiddelen moet invoeren. Bij meer **moderne** grondbewerking zou de Balkanproductie tenminste verdubbeld kunnen worden. De landbouwwerktuigen zijn nog primitief. Op vele plaatsen gebruikt men nog houten ploegen. Doch wie zal de energie hebben om de Balkan op dit punt te gaan moderniseren. Laten wij hopen, dat er nooit zo iemand kome, want de mensen zelf worden er maar ongelukkiger door.

De quaestie van de Roemeense olie is niet zo belangrijk.

Dus wat het eten betreft, is er voor Duitsland niet eens zo heel veel te wachten. Maar nu de **olie**. Doch Roemenië produceert slechts 6½ millioen ton per paar. En het enige voordeel daarbij is, dat het driekwart daarvan over de grenzen stuurt. Bijna 40% ging naar Engeland, tot de Nazies de bronnen kwamen beschermen, juist toen een aardbeving ze grondiger vernielde dan een legioen van R.A.F.-toestellen had kunnen doen.

In een vervolgartikel zal blijken, dat de quaestie van de Roemeense olie feitelijk nog miserabeler is dan uit deze opmerking zou blijken. Ter vergelijking diene thans reeds, dat een moderne oorlogvoering 40.000.000 ton olie per jaar vergt.

CURACAO.

LET OP DE TELEFOON.

In het foutenvolle telefoonboek van Curaçao staat de „Amigoe di Curaçao" onder nr. 1292. Dit is niet juist. Op dat nummer krijgt men **nooit** de Amigoe. Er zijn slechts 2 nummers, waarmede men „Dagblad Amigoe di Curaçao" kan bereiken. **De Administratie heeft 1550.** De Redactie heeft 1858. Alvorens een dezer nummers op te roepen, overlegge men ter dege, of men het juiste nummer gekozen heeft. **Voor abonnementen kan men uitsluitend op nr. 1550 terecht.**

DE NIROM EN DE „AMIGOE".

Gisterenavond heeft de Nirom uit Bandoeng een bericht omgeroepen, volgens hetwelk de „Amigoe di Curaçao" een dagblad is geworden.

CUROM-NIEUWS.

Programma **Vrij.:** 8.35 Nieuwsbulletin.
12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door lunchmuziek.
18.15 Kinderuurtje, verzorgd door tante Marta.
19.15 Nederlands Nieuws.
19.30 Walsmuziek.
20.00 Boeken-halfuurtje, verzorgd door Mevr. L. Saveur.
20.30 Nieuwsbulletin.
20.35 The Savoy Hotel Orpheans.
21.00 Gevariëerd Programma.
21.30 Wilhelmus, sluiting.
De luisteraars willen hun toestel wel zo zacht afstellen, dat ook hun buren of huisgenoten van hùn radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel rusten.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende Botica's de Zondag- en nachtdienst.
Otrabanda: Botica Emma.
Punda: Botica Excelsior.

ST. THOMASKRING.

Het feest van den Patroon van de St. Thomaskring wordt morgen, Vrijdag, kerkelijk gevierd. De leden van de Kring zullen de dag op Zondag 9 Maart as. feestelijk doorbrengen.
Deze dag wordt begonnen met het vieren van de H. Eucharistie om 7 uur in de St. Annakerk. (Deze H. Mis wordt opgedragen voor de levende leden en oudleden, voor de ereleden en weldoeners en voor de overleden leden en weldoeners).
Na de H. Mis gaat men naar Scherpenheuvel om daar te ontbijten en gezellig samen te zijn.
's Avonds om 20 uur precies komen ze weer bij elkaar in het clublocaal op het Rif waar Pater Michael Möhlmann O.P. zal spreken over St. Thomas.

TIEN JAAR JEUGDBIOSCOOP.

97 voorstellingen werden gegeven.

Dezer dagen was het 10 jaar geleden, dat de jeugdbioscoop onder de auspiciën van het Algemeen Nederlands Verbond werd begonnen.
Het mag zeer zeker een gelukkig besluit van het toenmalige bestuur worden genoemd, om door het vertonen van rolprenten meer bekendheid te geven aan het Moederland, met andere woorden, door woord en beeld de jeugd te doen beseffen, hoe Nederland leeft en werkt. Gezien de grote belangstelling, die deze voorstellingen steeds hebben getrokken, mag worden gezegd, dat aan het doel is beantwoord.
Het aantal voorstellingen per jaar is gaandeweg toegenomen van 4 tot 13, een uitzondering hierop is het jaar 1937 geweest met 20 voorstellingen.
In de 10 jaren, die thans achter ons liggen, met een totaal van 96 voorstellingen, werd afwisselend gewerkt met „Orion"-, „Polygoon"-, „Centra"- en „Profilti"-rolprenten. Het sinds midden 1940 verstoken zijn van deze Nederlandse bronnen, kon niet anders dan een gevoelig verlies voor ons betekenen, omdat daardoor het uiteindelijke doel niet langer kon worden **nagestreefd**. De huidige programma's **bestaan** nu voornamelijk uit Amerikaanse komische- en tekenrolprenten. **De jeugd** weet ook deze te waarderen **en** helpt ons door trouw bezoek **door** deze moeilijke jaren heen.
Ter gelegenheid van deze 10-jarige herdenking, hield een der leden van het bestuur, de Heer W. J. Goslinga een korte toespraak. In korte trekken gaf hij een overzicht van de ontwikkeling van dit jeugdwerk, daarbij de lengte van de verstreken 10 jaren aanschouwelijk vergelijkende met de jaren, die de jeugd zelf aflegt om vanaf het eerste schooljaar het Mulo-diploma te behalen.
Hij besloot met een opwekkend woord om getrouw de voorstellingen te blijven bijwonen, waarna de 97e vertoning begon.

NEDERLANDSE SIGAREN.

Sinds korte tijd kan men op Curaçao weer nieuwe soorten sigaren roken, gemaakt uit Oostindische tabakken: Vorstenlanden etc. Deze tabakken bevonden zich op schepen, die naar Nederland voeren, toen de oorlog uitbrak en derhalve in Engeland belandden. Nederlandse vluchtelingen hebben deze sigaren in Engeland gemaakt.
In enkele bladen stonden plaatjes van deze mensen aan de arbeid. „Jose Florez, Extra Flor Fina" staat erop. Ook het vertrouwde merk „Visser de Visser" schijnt te bestaan, al konden wij het niet achterhalen. Men vraagt zich echter af, wat de fabrikanten er toe bewogen heeft om op de kistjes geen woord Nederlands te zetten. Niemand zou de origine van deze sigaren kunnen raden, als het er niet bij verteld werd en als zo'n gerucht op Curaçao niet zo snel de ronde deed. Overigens zijn de sigaren goed, maar zwaar. De lichtere Amarillo-soort is niet te krijgen. En dan de prijs, die meer dan belachelijk is: 16 — 25 cts. per stuk.

ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND STEVENT VOORUIT.

Het Maartnummer van „Neerlandia" bevat namen van nieuwe leden van het A.N.V. Tevens deelt het mede, dat in de loop van deze maand de Algemene Vergadering zal worden gehouden. Tijd, plaats en datum zouden nader worden bekend gemaakt. Inmiddels vernam „Dagblad Amigoe di Curaçao", dat deze Algemene Vergadering van het A.N.V. gehouden zal worden op Woensdag 12 Maart (volgende week), om 20 uur in de Statenzaal.
Dit wordt de eerste jaarvergadering van het A.N.V., nadat de Curaçaose groep van het Hoofdbestuur is losgeraakt. Men zal op deze bijeenkomst niet alleen een overzicht geven van de arbeid in het afgelopen jaar, maar, — wat belangrijker is — men zal tevens met de leden de weg trachten uit te stippelen, die men in de toekomst gaan moet en die in de eerste plaats leiden naar versterking der Nederlandse saamhorigheid in alle delen van Amerika.
In totaal heeft het A.N.V. thans een 350 leden op Curaçao, deelde men ons mede.

„LA CRUZ".

Het r.k. weekblad „La Cruz", intertijd als een kindje van de oude Amigoe ontstaan, zendt ons een felisitatiebrief in een spelling, waarvan het zoëven gepasseerde woord een exempel is. Zijn redactie merkt op, dat door een vergissing een gelukwens niet in de editie van deze week is verschenen. Maar nu wij hem persoonlijk thuis gestuurd krijgen, is hij er ons toch minstens even welkom om. Wij hopen, dat „La Cruz" (nu eens niet ons zuster-orgaan, maar beter: onze lieve dochter) wel zal varen en dat de wederzijdse verstandhouding, die er tussen haar en onze redactie, zowel als tussen haar leiding en onze leiding bestaat, zo al niet verstevigd, dan toch lange voortgang moge hebben.

IS OOK UW BRIEF ER BIJ?

Braat Bartholomeus, Curaçao Harbour Corp. (2 form.); **Brouwer** Roelof Christiaan, K.L.M.; **Brugmans** Johannes Hendrik M. P., Uitv. Panagro; **Hoek** v.d. I.; **India** Roel; **Meulen** I. v.d. **Ponse** Julius Theodoor Jacob; **Schaap** Samuel (2 form.); **Smit** Abraham; **Wehrens** v.d. **Broek** W. Niewindtstraat 7.
Rode Kruis-Kantoor, Pietermaai 22.

LOTERIJ:

Hier de hoofdprijzen van vandaag:
11.085
4.053
1.264
6.664
Wie is de gelukkige?

DIEFSTAL EN BEDREIGING.

Aan boord van een in het Schottegat alhier liggend schip, is een aantal bussen verf ontvreemd. Door de Politie wordt naar de(n) dader(s) gespoord.

Door de 38-jarige vrouw C. is aangifte gedaan, dat zij door den man S. E. A. bedreigd zou zijn geworden. Door de Politie wordt een onderzoek ingesteld.

ARUBA

„LA VERDAD".

Dit weekblad publiceert in zijn editie van jl. Zaterdag een gelukwens aan ons adres op de voorpagina. Voor deze sympathieke geste is de Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao" zeer gevoelig: zij hoopt, dat de aangename verstandhouding tussen deze Arubaanse courant en haar blad zal bestendigd worden.

LUCHTBESCHERMINGS-TENTOONSTELLING WORDT SUCCES.

Het Rode Kruis zal een afdeling van de tentoonstelling verzorgen. Er zal o.a. pas aangekomen materiaal te bezichtigen zijn.
Het ligt in de bedoeling bij de opening een demonstratie eerste hulp bij ongelukken te geven.
Wij vestigen nogmaals de aandacht er op, dat de toegang geheel **gratis** is, en dat dus niemand maar ook de minste reden heeft om weg te blijven.

HET TWEEDE CONCERT VAN DE LENERS IN ARUBA.

Voor een stampvolle, nagenoeg uitverkochte zaal gaf het Lener-kwartet Woensdagavond zijn tweede avond in Aruba onder auspiciën van het Algemeen Nederlands Verbond.
Het programma was een feestprogramma, Mozarts „Kleine Nachtmusik", Beethoven Op. 59 in C. majeur en Borodins kwartet in D. majeur.
Nog eens over de qualiteiten van de Leners te spreken, is onmogelijk. Ieder maal, dat men ze hoort, verbluffen ze weer. Altijd blijft hun interpretatie gaaf, zelfs in de gecompliceerde Beethoven fuga lijdt ondanks de hartstochtelijke uitvoering het klankbeeld ook geen moment. En steeds blijft hun muziek kamermuziek, hetgeen begrijpelijk bij Mozart, als bij Beethoven en nog meer bij Borodin op bijna onoverwinbare moeilijkheden stoot. Wanneer de meeste kwartetten als grondkleur het mezzo forte hebben gekozen, dan is het punt van uitgang voor de Leners het mezzo piano. En nooit wordt een bepaalde klankgrens boven dubbel forte overschreden. Naar beneden bereiken ze echter pianissimi, die nauwelijks voor mogelijk kunnen worden gehouden.
Doch waarom over deze détails te spreken. Waar men het spel van de Leners ook beluistert, overal stuit men op hetzelfde wonder van perfectie, overgave en beheersing. En steeds weer bemerkt men de intense liefde, waarmee wordt gemusiceerd. De strelende behoorlijkheid van de „Kleine Nachtmusik" — hoe gracieus en hoe liefderijk wisten de Leners die te brengen. Dit is bij alle fenomenaal kunnen alleen mogelijk, wanneer men de liefde voor Mozart in zijn hart draagt.
En ditzelfde geldt voor Beethoven. Dat dit werk in deze gloeiende deren op kan leven in de perfectie, is ook alleen door de liefde der Leners voor hun kunst mogelijk.
En dit is het waarvoor wij hun speciaal dankbaar moeten zijn, dat zij in deze tijd van haat, waar de laagste hartstochten hoogtij vieren, in deze tijd van wanhoop en depressie, in deze tijd van ongeloof en cynisme de liefde voor het hoogste cultuurgoed voor den mens zo rein en ongerept hebben kunnen bewaren en kunnen overbrengen. Tot onze troost en onze leer.

Teun Don.

RAAD VAN POLITIE.

Morgenavond om 20.30 uur zal de Raad van Politie in de Raadzaal ter vergadering bijeenkomen.

HET KANTOOR VAN ELECTRA OVERGEPLAATST.

Zaterdag jl. betrok het electriciteitsbedrijf „Electra" te San Nicolaas een nieuw kantoor. Het nieuwe kantoor is gevestigd in de B. v.d. Veen Zepenveldtstraat.

300 MENSEN WANDELDEN OP ARUBA.

Er waren nog geen medailles!

Zondag jl. werd ook op Aruba een wandelmars gehouden. De plaatselijke Militaire Commandant, Kapitein G. van der Spek had het initiatief daartoe genomen. Het was een verheugend feit, dat evenals op Curaçao, ook hier grote belangstelling bestond voor deze gezonde en natuurlijke sport.
Het was een internationaal gezelschap van meer dan 300 wandelaarsters en wandelaars, die bij het ontvangerskantoor tezamen kwamen. In groepsverband en afzonderlijk waren zij opgekomen om bij den Ontvanger te beginnen. De tocht begon met muziek, die rhythme in de benen joeg. De Schotten liepen verreweg het rustigst. Vele groepen zongen liedjes. De Rode Kruis-afdeling was ook actief.
Te Santa Cruz was het rusten. Toen ging de natuur mee- of tegenwerken en stuurde een hele plas regen ter afkoeling of om de wandeling in ce war te sturen. Velen lieten zich echter niet van hun voornemen afbrengen en gingen voort en behaalden de overwinning en een gerechtvaardigde voldoening.
Kapitein Van der Spek heeft alle eer van de organisatie, want deze was bijkans volmaakt.
Zeer vele belangstellenden stonden de wandelaars op te wachten en begroetten alle wandelaars met een hartelijk applaus.
Kapitein Van der Spek sprak daarop de deelnemers toe en deelde mede, dat de medailles nog niet waren aangekomen en dat de Militaire Politie hetzelfde aantal punten had als de Schotten. Men lootte toen om de fraaie zilveren beker, die toen door de Britten gewonnen werd. De ereprijs voor de burgergroepen werd door de Vrolijke Tippelaars gewonnen. Deze groep was als volgt samengesteld. Echtpaar Van Driel, Echtpaar Hoks, Familie Van Deutekom (3 personen), de heren Brink, Zoer Hana Doornspeek, Van Dijk, Van Maerle, Adama, Vieyra, Dankert, Peterson de Vuyst en Boekhoudt. Als leider fungeerde de Heer Hilhorst.
Al met al is de wandeltocht op Aruba een groot succes geworden. De volgende keer zal het nog beter worden vooral wanneer de hartelijk applaudiserenden ook gaan meetippelen. Waarom niet?
Men moet er niet **zien** tippelen, maar men moet **zelf** tippelen.

A.N.V.

Op Aruba vaart het Algemeen Nederlands Verbond wel. Eerst thans vernamen wij van een middag in het Rialto-theater, waar 800 schoolkinderen aanwezig waren. Voorzitter was Dr. Harmsen. Aanwezig was o.a. Gezaghebber I. Wagemaker. Neerlandia-prijzen werden uitgereikt aan de kinderen.
In een rede vestigde Dr. Harmsen vooral de aandacht der kinderen op artikel 3 van het Verbondsreglement van de afdeling Aruba, welk artikel handelt over de bevordering van de Nederlandse taal als omgangstaal en als voertaal bij het onderwijs op Aruba.

BUITENLAND.

KONING GEORGE STUURT KONIJNEN NAAR DE MARKT.

Op last van Koning George van Engeland is de helft van het aantal herten in het park van Windsor neergeschoten. Dit is gedaan om economische redenen. Het vlees der herten is onder de in de buurt levende bevolking verdeeld. De herten te Windsor waren wijd en zijd bekend.
Nu wordt er te Windsor vee gefokt voor de vleesproductie. Geregeld wordt jacht gemaakt op konijnen en hazen, die naar de markt gestuurd worden om enigszins mede te helpen bij de voedselvoorziening.

HET VATICAAN LAAKT ZOGENAAMDE HEROIEK.

Het Vaticaanse nieuwsblad „Osservatore Romano" becritiseerde scherp de houding van de kapiteins der schepen om tegelijk met hun boot te willen ondergaan.

Deze houding strijdt tegen de Christelijke principes, is heidens en heeft toaal geen zin.
Een levende kapitein is altijd nog meer waard dan een dode.

ENGELAND KOOPT VLEES IN ARGENTINIË.

Het Argentijnse Ministerie van Landbouw maakt bekend, dat het met Engeland een overeenkomst aanging om vóór 31 Augustus van dit jaar een grote hoeveelheid vlees te leveren. Die hoeveelheid bestaat uit 540.000 ton rundvlees, 30.000 ton bevroren schapenvlees en 10.000 ton varkenboutjes.

HET PANAMAKANAAL ZAL EENDRACHTIG VERDEDIGD WORDEN.

President Arnulfo Arias van Panama kondigde in een manifest af, dat Panama volkomen solidair is met de Verenigde Staten wat betreft de verdediging van het Panamakanaal. Hij deelde mede dat er tussen beide Staten een overeenkomst is gesloten, **waarbij de Verenigde Staten het recht krijgen om op het grondgebied van Panama vliegvelden aan te leggen.** Binnen de tien mijl zone van het Panamakanaal kunnen de Verenigde Staten alle verdedigingswerken aanleggen, nodig voor de bescherming van het Kanaal (Panama, A.P. 5.3).

NEDERLAND

Door de Gouvernementspersdienst verstrekt, onder uitsluitende verantwoordelijkheid van de bladen, waaraan het is ontleend.

Daar komt een vogel gevlogen....

De Nederlandse marine-vliegdienst die thans met de R.A.F. Coastal-Command samenwerkt, moderniseerde de traditionele ooievaar die, zoals aan kinderen wordt verteld vliegt met een baby hangend in een luier. Op de vliegtuigen lockheed-hudsons door Ned. Indië geschonken is een grote witte ooievaar aan beide zijden van de neus geschilderd. Ook de witte „luier" is aanwezig, maar de ooievaar draagt daarin een dodelijker geschenk, een bom, passend zwart geschilderd.

De Nederlandse vliegers zijn zeer trots op deze machines en zij bezitten bij de R.A.F. een goede roep om hun vastberadenheid.

Het was aanstekelijk.

Naar aanleiding van de relletjes in Nederland en het feit, dat de Duitse bezetters aan Amsterdam een boete van 15 millioen, aan Hilversum een 2½ millioen en aan Zaandam een ½ millioen gulden oplegden, merkt het Londens A.N.P. op: deze methode is een typisch staaltje van de Duitse mentaliteit die meent, dat door boeten en andere strafmaatregelen het Nederlandse volk geïntimideerd kan worden. Het zal wel blijken, dat de gekozen methode juist averechts is, aangezien Nederlanders nu eenmaal geen slavenziel bezitten en zich in dit opzicht van de Duitse massa onderscheiden. De burgemeester van Utrecht smeekte in een bekendmaking jong en oud te bedenken dat zij onder de huidig omstandigheden moeten aflaten van wanordelijk gedrag. Hij waarschuwde, dat de besluiten en verordeningen van den bezetter en de aanwijzingen der politie strikt moeten worden gehoorzaamd. Baldadigheden, scheldwoorden, beledigingen, ramen ingooien, stenen werpen kunnen niet worden geduld. Deze waarschuwing leert dat de wanordelijkheden te Amsterdam blijkbaar aanstekelijk hebben gewerkt en zich hebben uitgebreid tot andere steden.

Invasie-oefeningen.

Iemand die uit Leiden in het buitenland is aangekomen rapporteert dat op de oude vest oefeningen gehouden worden met rubberboten voor één persoon en voor tien personen. Duitse soldaten moesten o.a. van de bruggen in die bootjes springen hetgeen velen niet durfden. Oefeningen met rubberboten aan het Katwijkse strand leidden tot vele verdrinkingen.

Leidse Hoogleraren gearresteerd.

Prof. Rudolph Pabus Cleveringa (Leiden; juridische faculteit) is na het uitspreken van een rede, gevolgd door het Wilhelmus, gearresteerd. Prof. B. M. Telders en verscheidene studenten eveneens.

Geheimhouding verzekerd.

Minister Albarda heeft de buitengewone raad voor de scheepvaart geïnstalleerd en daarbij erop gewezen dat onder de huidige omstandigheden de zittingen besloten moeten zijn hetgeen noodzakelijk is daar thans mededelingen over schepen niet kunnen worden geopenbaard. De verslagen der raadzittingen zullen zodanig worden opgesteld dat daaruit beweging en plaats van schepen niet kan worden afgeleid.

Pensioenen.

Het Nederlandse Staatsblad (van de regering te Londen) bevat een Koninklijk Besluit volgens hetwelk beslissingen, welke door de pensioenraad kunnen of moeten worden genomen tevens kunnen worden genomen door den [illegible] van Binnenlandse Zaken. De [illegible] bepaalt zelf voor ieder geval [illegible] aanleiding daartoe bestaat. De ministeriele beslissing treedt volkomen in de plaats van het Besluit eventueel door de pensioenraad genomen en ontneemt tevens aan de pensioenraad de bevoegdheid alsnog in de zelfde aangelegenheid een besluit te nemen.

Schriftelijke aanvragen betreffende toekenning of verhoging van pensioen kunnen mede worden ingezonden aan den minister van Binnenlandse Zaken te Londen.

„Niemand behoeft een traan te laten over Colijn."

De „Deutsche Zeitung fur die Niederlanden" schrijft over Colijns gedwongen heengaan als hoofdredacteur van de Standaard: „De Standaard was een bekend voorstander van de afwachtingspolitiek. Thans verdwijnt van het toneel een man die de politieke koers welke Nederland tenslotte in het huidige conflict stortte, sterk heeft beinvloed. Niemand behoeft over dit heengaan een traan te laten.

NA 20 JAAR AAN DE DIJK GEZET.

Dr. Willem de Vlugt is, zoals „Dagblad Amigoe di Curaçao" gisteren n.a.v. een telegram, dat via Berlijn uit Amsterdam hier arriveerde, meldde, door Seiss Inquart afgezet. De Gouvernementspersdienst deelde ons mede nog geen officiële bevestiging hiervan uit Londen te hebben ontvangen. Dr. de Vlugt heeft de hoofdstad des Rijks 20 jaar als Burgemeester bestuurd.

Willem de Vlugt is zijn loopbaan als aannemer begonnen, bouwde huizen en deed aan politiek. Hij was lid van de anti-revolutionnaire partij. Hij wordt dit jaar 69 jaar. In 1909 werd De Vlugt tot lid van de Tweede Kamer gekozen. Ook werd hij lid van de Provinciale Staten van Noord Holland, dan lid van de Amsterdamse gemeenteraad en later wethouder van Amsterdam. In 1921 benoemde Hare Majesteit Willem de Vlugt tot burgemeester van Amsterdam, waarmede dezen man een zware taak werd op de schouders gelegd. Bovendien was Dr. de Vlugt lid van de Zuiderzeeraad; in 1922 werd hij bovendien tot lid van de Eerste Kamer gekozen.

Na 20 jaar zware dienst zou deze man ,wien een wel verdiende rust zou toekomen, door een bruut aan de dijk zijn gezet.

18 NEDERLANDERS TER DOOD VEROORDEELD.

Door het Duitse militaire gerechtshof zijn 18 Nederlanders ter dood veroordeeld. Bij deze rechtszitting verklaarde de Duitse president. dat **dat zelfs hij die in gedachten samenspande tegen de Duitsers, de dood schuldig was.**

De Duitse autoriteiten beweren, dat een geheime Nederlandse organisatie met de Engelsen samenwerkt vooral aan de kusten. Verscheidene Duitse soldaten zijn expressielijk door leden van een dergelijke organisatie in het water geduwd en verdronken. Papieren met onzichtbare inkt beschreven, circuleren onder de bevolking en wekken op om de Duitse soldaten lastig te vallen en ze eventueel te vermoorden. De president verklaarde, dat hij ten zeerste geschrokken was, toen hij hoorde van de plannen om de Duitse troepen te vergiftigen (Amsterdam, via Berlijn 6.3).

Oorlogsnieuws.

ENGELSEN WORDEN ER VAN BESCHULDIGD IN SYRIE OPROER TE VERWEKKEN.

Een Italiaanse krant publiceerde berichten uit Beirut, dat de Syrische autoriteiten waarschijnlijk maatregelen zullen nemen tegen gerapporteerde Britse pogingen om een opstand tussen de inlandse stammen langs de grens door middel van omkoop te verwekken. De berichten zeiden, dat Britse agenten eveneens in het binnenland van Syrië grote sommen uitdelen in een poging om te profiteren van de verschillen, die bestaan tussen sommige elementen der Syrische bevolking en de Centrale Franse autoriteiten. Zij zeiden, dat de Franse vereniging van oorlogsveteranen een beroep deed op haar leden om kalm te blijven in de huidige critieke toestand.

Hierbij wordt toegevoegd, dat toen Eden in Ankara was hij trachtte de Turkse hulp te verzekeren voor een Britse actie tegen Syrië, doch dat hij echter een koude ontvangst kreeg (Rome. A.P. 5.3).

DUITSE VERLIEZEN BIJ NOORWEGEN.

De Lofoten.

De Britse admiraliteit en Noorse autoriteiten gaven een verklaring uit, waarbij zij verklaarden een aanval gedan te hebben op de Lofoten eilanden. Negen Duitse vrachtschepen en een Noors schip onder Duitse vlag werden tot zinken gebracht. Ook een gewapende Duitse trawler werd naar de diepte gestuurd. In het geheel verloren de Duitsers 18.000 ton scheepsruimte (Londen, A.P. 6.3).

VERDERE BIEZONDERHEDEN OVER DE LOFOTEN-SLAG.

De aanval der gezamenlijke Engelse en Noorse strijdkrachten op de Lofoten eilanden was zeer succesvol. De aanval was om drie redenen opgezet. Ten eerste om een visoliefabriek te vernietigen.

De productie van visolie was op de Lofoten zeer belangrijk omdat de Nazies die gebruiken als glycerine in explosieve stoffen. De tweede reden van de aanval was in de haven aanwezige Duitse schepen te vernietigen. En de derde om de Duitse experts in de visindustrie en de Noorse Quislings gevangen te nemen.

De aanval begon vroeg in de morgen. Met lichte strijdkrachten werden de Duitse en onder Duitse controle staande Noorse schepen aangepakt. Ondertussen landden Noorse en Engelse troepen en begonnen met de vernietiging der gestelde doelen. Ongeveer 18.000 ton vijandelijke scheepsruimte werd tot zinken gebracht. Het grootste schip, dat verloren ging, was een volgeladen Duits vrachtschip van 10.000 ton. 215 Duitsers en 10 „Quislings" werden gevangen genomen. Eveneens werd gelegenheid gegeven aan een groot aantal Noren om met de schepen naar Engeland te gaan.

Velen maakten hiervan gebruik, begerig om voor de vrijheid te gaan vechten. De Noorse bevolking kregen van de Engelsen fruit, cigaretten, kleding en andere artikelen, die zij sinds de bezetting der Duitsers niet meer gezien hadden. Juist omdat de Duitsers en de Quislings naar Engeland werden medegevoerd kon men de bevolking van deze goede gaven laten genieten zonder gevaar te lopen, dat zij later in Duitse handen zou vallen. Er was niet veel Duitse tegenweer. Een Duits officier en zes manscappen werden gedood. De Engelsen hadden niets geen verliezen en geen schade. **Opmerking verdient, dat het Duitse communique over deze Engelse aanval blijk geeft van een volkomen verrassing** (Londen. A.P. 6.3).

BRITSE VLOOTVERLIEZEN.

Duitsland en Italië hebben beweerd, dat zij sinds het begin van de oorlog 34 Britse slagschepen of slagkruisers tot zinken hebben gebracht. Dit is te merkwaardiger, daar Engeland bij het uitbreken van de oorlog slechts over 15 slagschepen beschikte. Het bericht van het tot zinken brengen van schepen wordt dikwijls herhaaldelijk uitgezonden met het gevolg dat men aan zulke fantastische getallen komt. Volgens de vijand zouden er ook reeds 13 vliegtuigmoederschepen tot zinken zijn gebracht. Engeland had, toen de oorlog begon 58 onderzeeërs, waarvan er volgens de Italiaanse en Duitse opgaven reeds 71 tot zinken zijn gebracht. De tegenstanders der Engelsen beweren bovendien zoveel torpedojagers vernietigd te hebben, dat Engeland er niet één meer zou hebben. Volgens die dwaze opgaven verloor Engeland in 1940 185 torpedojagers.

De Britse Admiraliteit vermoedt dat de As-mogendheden doelbewust deze valse opgaven verstrekken om drie redenen. Ten eerste om bij voortduring wanorde te brengen bij de autoriteiten over de nog beschikbare vlooteenheden. Ten tweede om hun eigen volk moreel een hart onder de riem te steken en te laten zien, dat de vlootmacht der Engelsen niet zoveel om het lijf heeft. Ten derde om de onderworpen volken en neutrale landen schrik aan te jagen en ook om daarmee een morele pressie uit te oefenen op de „bevriende" mogendheden.

De verliezen, die de Duitsers beweren toegebracht te hebben aan de Engelse handelsvloot zijn ook ten zeerste overdreven, minstens 100 procent.

Reeds in de vorige wereldoorlog, toen Duitsland de duikbotenoorlog begon werkte men met valse cijfers. In April 1917 overdreef men met 14.7 procent en in September 1938 stond de leugenkoers op 135.6.

De Admiraliteit verklaarde dat zij 401 Duitse en Italiaanse schepen met een tonnenmaat van 2.0.8.048 en nog een 34 schepen met een tonnenmaat van 610.000 hebben buitgemaakt, tot zinken gebracht of vernietigd. 54 van deze schepen tezamen van 350.000 ton en 110 Italiaanse schepen met een tonnenmaat van 642.500 liggen waardeloos in neutrale havens of zijn op stapel gezet.

De Admiraliteit weerlegt hiermede voldoende de misleidende opgaven der Duitsers en Italianen, die zij officiëel, in persberichten en voor de radio uitgeven (Londen, A.P. 6.3).

EDENS AFSCHEID UIT GRIEKENLAND.

Bij zijn vertrek uit Griekenland schreef Anthony Eden het volgende: „Sir John Dill en ik waren gelukkig de gasten te zijn van Griekenland. Wij zijn diep bewogen door onze ontvangst. Evenals alle Engelsen hebben wij gedurende vele maanden met grote bewondering de heldhaftige weerstand van het Griekse volk tegen de woeste aanval gadegeslagen. Wij hebben met vurigheid de schitterend uitgedachte wapenfeiten gevolgd, die met evenveel moed door het leger, de vloot en het luchtwapen werden uitgevoerd. Nu hebben wij ook van dichtbij de geest en vastberadenheid gezien, die zowel mannen als vrouwen in steden en dorpen eigen is. 2300 jaren geleden was er in Athene een spreekwoord, dat zeide: het geheim van het geluk is de vrijheid en het geheim van de vrijheid is de moed. Gij hebt nieuw leven gegeven aan deze grote overlevering. Wij in Engeland zijn trots, dat de Koninklijke Marine en het luchtwapen hebben mogen medewerken tot het behalen van deze schitterende overwinningen. De toekomst moge hard zijn, wij zijn overtuigd, dat wij niet zullen rusten, alvorens de overwinning behaald is. Wij zullen niet verliezen" (Athene, A.P. 5.3).

HOE GRIEKENLAND OVER EDEN DENKT.

Bij het vertrek van Anthony Eden werd te Athene de volgende verklaring uitgegeven: „De Minister van Buitenlandse Zaken van Groot Brittannië, Eden, en generaal Dill kwamen op 2 Maart voor een officiëel bezoek te Athene aan. Zij werden ontvangen door Zijne Majesteit den Koning en door den Eersten Minister, met wien zij langdurige besprekingen hadden. Eden gaf zijn grote bewondering te kennen over de heldhaftige tegenstand. Minister Korizis nam de gelegenheid waar uitdrukking te geven aan de diepe dankbaarheid van de regering en het Griekse volk voor de waardevolle hulp aan Griekenland verleend in de strijd tegen Italië. Italië heeft het die strijd opgedrongen. De twee regeringen hebben zeer aandachtig de situatie in de Balkan bestudeerd. Zij zullen voortgaan met de strijd en zij zijn in alle punten tot overeenstemming gekomen" (Athene, A.P. 5.3).

BETOGINGEN TEGEN AMERIKA.

Te Rome zijn er betogingen tegen Amerika gehouden.

Vooral studenten waren daarbij betrokken.

Bij de Amerikaanse ambassade werden kreten geuit tegen de Amerikanen.

Er zijn troepen opgesteld bij de ambassade om die te beschermen.

Tot handtastelijkheden kwam het niet.

De Italianen doen zichzelf met die herrie weinig goeds.

En hun smadelijke nederlagen maken zij daarmee allerminst ongedaan.

FEUILLETON

MOORD IN BLOKSCHRIFT.

64).

„Maar waar is hij dan nu?" herhaalde voor de honderdste maal Eddy. „Zolang hij in de duisternis op het landgoed zwerft, is hij, nu de honden niet meer meetellen, onvindbaar, heeft hij alle voordelen aan zijn kant. In het bewustzijn onvindbaar te zijn, kan hij rustig overleg plegen, dan kan hij zich voorbereiden, terwijl wij, na wat u nu over hem zegt, hem hoogstens met zekerheid kunnen afwachten, zonder nochtans iets tegen hem te kunnen doen."

„Als u er niet per se op staat, u zelf in zeer grote moeilijkheden te brengen, zou ik die revolver maar opbergen, voordat er ongelukken mee gebeuren", zei A.A. ironisch. „Wat tegen Willem gedaan dient te worden, kunt u rustig aan mij overlaten. En wat betreft zijn aankondiging — laat ik nu eens op mijn beurt zeggen: hoort."

HOOFDSTUK XXVI

De laatste aanslag.

Hetgeen van nu af gebeurde, speelde zich in zulk een razende snelheid af, dat ik er, door het regelmatig te verhalen, als het ware een vertraagde film van geef. Daardoor kan een geheel verkeerde indruk worden gewekt. Ik kan daar echter zonder het verhaal oppervlakkig te maken, niets aan doen.

Herhaaldelijk reeds hadden wij ons stil gehouden om te kunnen luisteren, zonder dat het waarschuwend: „hoort" van den eerste, die het geluid meende op te vangen, door enig ander gerucht werd gevolgd. Nu A.A. ons evenwel attent maakte op een van buiten naderend geluid, luisterden we allen opnieuw. We behoefden ons daartoe trouwens niet in te spannen, want ook al was het op dit ogenblik niet doodstil geweest, we zouden toch de nadering van wie daar nû kwam, hebben moeten horen. Snel draaiende wielen knerpten over het tuingrind, dan werd een portier dichtgeklapt.

„Ziedaar de aankondiging," hernam A.A. met een zoet glimlachje, op het ogenblik, dat er zachtjes een claxon toeterde. „En laat ik u nog even op het hart drukken, dat u den chauffeur geen eh... hm, onaangename dingen verwijt, want de goede man kan het niet helpen, dat ik hem in het holst van de nacht met de wagen heb uitgestuurd."

Er ontstond een verwarring, die even verklaarbaar als ongewenst was. Mij waren de ogen opengegaan en ik zag de bedoeling, die mijn vriend had met aan te raden kalm te wachten en ik herinnerde me A.A.'s opdracht, vooral te zorgen, dat niemand het salon verliet. Om dit laatste ook thans te kunnen voorkomen, wilde ik me bij de halldeur posteren, wat ik zonder in het oog te lopen zou kunnen doen, omdat iedereen, behalve mevrouw en de dienstmeisjes, zich naar de halldeur drong. Zelfs A.A. was daar, doch met zijn rug er naar toe. Ik zag hem staan, ik zag mevrouw Van Wieringen verlaten zitten op de bank in de hoek, met rond zich de kring lege stoelen; ik zag de drie meisjes in de andere hoek bijeen dringen, elkaar omvatten als om zich te verbinden tegen een sterker vijand, die weldra komen zou. Ik zag Eddy zijn revolver in de zijzak laten glijden, ik zag Teun en Paul, die voor hem stonden tussen A.A. en hem in. Ik zag John, die zwijgend, alleen door de uitdrukking van zijn gezicht, te kennen gaf, dat hij natuurlijk bereid was, de halldeur of de voordeur, indien mijnheer Arends het van hem verlangen zou, te openen voor den man, die nu op het terras te wachten stond. Maar ik zag ook nog iets anders: een slanke hand, een herenhand, die zonder dat Eddy het bemerkte in diens zak gleed, de zoeven weggeborgen revolver achterna. En ik zag die hand met het wapen er weer uitkomen ook. Afschuwelijk krankzinnig, zoiets had Philip Somer gezegd. Als die hand gehoorzaamde aan een misdadige wil, dan was het krankzinnig afschuwelijk inderdaad, want voor de moord op den secretaris had de eigenaar van die hand het beste alibi, dat hij zich wensen kon. Daarom geloofde ik het dadelijk, dat dit gebaar misdadig was, daar het ook als doel kon hebben iets te voorkomen. Doch mijn aandacht was er door getrokken en ik bleef ondanks alles die hand in het oog houden.

„Indien mijnheer wenst, dat ik de voordeur open?" bood John zich aan.

„Dat wens ik niet, John. Wij zullen alle mannen hier kunnen gebruiken. Sophie, wil jij misschien even?"

Doch Sophie wilde niet alleen, ze zou niet gekund hebben. Haar knieën knikten, nu zij was opgestaan; ze zakte dadelijk weer op de stoel neer, gelukkig wat verder dan het randje, waarop zij al dien tijd geduldig gezeten had. Ook de beide andere meisjes beefden over al haar leden, bij voorbaat bevreesd, dat die ijskoude mijnheer het nu haar vragen zou. Hij deed dit niet. „Bram," zei hij... doch voordat hij het mij kon verzoeken, zag hij de blik, waarmee ik hem te kennen gaf, dat ik wist, wie gegrepen zou moeten worden en hij wijzigde zijn verzoek snel, door zicht tot den oudsten zoon, tot Teun te richten. „Mijnheer Van Wieringen, misschien wilt u zo vriendelijk zijn de heren te ontvangen?"

Een verbaasd fronsen van het voorhoofd, waarmee Teun zijn verwondering over dit „heren" uitdrukte, had tot gevolg, dat hij nog snel een andere verklaring aan zijn verzoek toevoegde: „Het zijn de chauffeur en de beide veldwachters; tenminste, ik hoop dat hij ze alle twee heeft kunnen meekrijgen."

Hij gaf mij een knipoogje, alsof hij eensklaps nog weer extra schik in de situatie kreeg. Het was een antwoord op mijn blik van verstandhouding. Hij had Teun langs zich in de hall laten ingaan. We hoorden het slot van de voordeur openklikken en daarna het gerucht van verscheidene voeten, die van het terras over de stenen drempel binnenstapten. Geen stemmen echter, hoewel A.A. de halldeur achter zich had opengelaten, zodat we elk geluid zouden kunnen opvangen. John hield zich, na A.A.'s afwijzing van zijn aanbod, bescheiden [illegible] op de achtergrond. Eddy en Paul zowel als Van Wieringen zelf echter, die niet langer in het [illegible] konden blijven verkeren [illegible] onzekerheid van de door A.A. aangekondigde politie-hulp, [illegible] overgegaan, stonden [illegible] tegenover mijn vriend en trachten te zien, wie in de hall waren binnengekomen.

Emmastad

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Geb. lever, purée en sperciebonen.
Morgen: Nassi goreng.

Agenda:

Vrijdag 7 Maart 19.30 uur Competitie Biljarten „A" Klasse.
Maandag 10 Maart 17.00 uur Alg. ledenverg. Toneelver. „Emmastad".
Competitie Biljarten „B" Klasse.
Dinsdag 11 Maart 19.30 uur Competitie Biljarten „C" Klasse.
Woensdag 12 Maart 19.30 uur Competitie biljarten Hoofdklasse.
Ledenavond Toneelver. „Emmastad" in het repetitielokaal.

Bioscoopvoorstellingen.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat op Vrijdag 14 Maart as. de film „Rebecca" in de club zal worden vertoond. „Rebecca" is door de Academy of Arts and Science bekroond als de beste film van 1940. In verband met de Spaanse lessen zal de vertoning van de hoofdfilm om 21.15 uur aanvangen.
Zaterdag 15 Maart wordt een kindervoorstelling gegeven met als hoofdfilm „Pinocchio".
Nadere bizonderheden worden spoedig bekend gemaakt.

WACHTDIENSTEN.

Donderdag 6 Maart 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 232, Bernhardlaan 9.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Fabriekscompetitie.

Vrijdag, 7 Maart as. voetbalwedstrijd op het terrein Rio Canario. Aanvang 16.30 uur tussen **Kantoor — Rest.**
Scheidsrechter: Hr. De Boer.
Rest (Rood):
Teunissen
De Nieuwe Fraterman
Kemper Rigaud Roest
De Roos Kwestro Boll Rijpkema Veldhuis

O

Elvers Zee Houting Breedveld Deelen
v. Mourik Broekman Fosbrook
v. Gogh
ten Houten Vromans
v. Kekem
Kantoor (Wit).
Reserves: Rest: Jan de Vries, R. Dussel.
Reserves: Kantoor. M. van Schouwenburg. B. Dussel.

Zaterdag 8 Maart as. hebben de volgende P.S.V.-juniorseriewedstrijden op het Asiento-terrein plaats.
15.00 uur: **Asiento „B" — Groot Kwartier „B".**
Opstelling „Asiento B":
Leerentveld
v. Eyk Balk
Dennert Battenburg P. van Dijk (aanv.)
Brouwer F. Henegouwen Teunissen Wilvliet Mans

16.30 uur: **Asiento „A" — Groot Kwartier „A".**
Opstelling „Asiento A":
Mali
Groothuis De Vrij
Jurrius H. Henegouwen Nijhof (aanv.)
Kanaar Petit J. Schuitemaker v. Baal C. Schuitemaker
Reserves: Kamp, v.d. Kuip, Scholder Valkeburg.
Afschrijvingen aan den Heer Goedhart, Negropont 48, tel. 727.

Nazie-systeem ruïneert Middenstand.

AANTAL NERINGDOENDEN HOLT ACHTERUIT IN LAND VAN „NIEUWE ORDE".

Staatsinmenging op alle gebied.

In de lente van het vorige jaar werd bij wijze van proef te Osnabrück een zg. „Bediene-dich-selbst!"-winkel geopend, waar de Duitse huisvrouw inkopen kon doen zonder met één man personeel te maken te hebben.

Kort daarna werd bekend gemaakt, dat in het Salzgitter-district, waar hoogovenbedrijven der Hermann Goering-werke annex een stad van 300.000 inwoners zouden verrijzen, de gehele klein- en groothandel uit één gecentraliseerd overheidsbedrijf zou bestaan: **particuliere bakkers, kruideniers, kledingmagazijnen enz., zouden er niet toegelaten worden.** Tegelijk bleek uit de statistieken, dat het aantal neringdoenden over geheel Duitsland belangrijk terugliep.

Eind Februari vorig jaar verscheen een verordening, waarbij de staat het recht kreeg, niet-winstgevende middenstandsbedrijven te sluiten. Deze tendenz tot uitschakeling van de kleine zelfstandigen werd door de oorlog versterkt. Het is mogelijk, dat bij het voortduren van de oorlogstoestand van staatswege „centrale koophuizen" zullen worden opgericht; **men acht het te Berlijn niet uitgesloten, dat de helft van alle nog bestaande winkels opgeheven zal worden.**

Zij hielpen Adolf; Adolf vermoordt hen.

Wat wordt er van al die honderdduizenden ambachtslieden en kleine winkeliers, die Hitler aan de macht hebben geholpen? Wil de bittere ironie der geschiedenis dat aan hun zelfstandig bestaan een einde wordt gemaakt door het nationaal-socialisme, dat zij als hun laatste redmiddel beschouwden? Hebben zij, uit angst te verproletariseren, een stelsel begunstigd, dat hen grondiger verproletariseert dan welk ander stelsel ook?

Ziedaar vragen, die door de bovengegeven feiten worden gesteld, tragische of zo men wil tragi-comische vragen. Een concreet antwoord kan er op gegeven worden, geput uit de beste Duitse economische tijdschriften van de laatste jaren.

Twee soorten Middenstanders kwamen voort uit middeleeuwse gilden en feodale stelsel.

In elke beschouwing over middenstands-vraagstukken dient onderscheid te worden gemaakt tussen de zg. oude en de zg. nieuwe middenstand.

De **oude** middenstand wordt voornamelijk gevormd door kleine neringdoenden: daartoe behoren in hoofdzaak de zelfstandige winkeliers en de ambachtslieden (timmerlieden, slotenmakers enz., enz.), kortom: de gemoderniseerde resten van de middeleeuwse gilden.

Tot de **nieuwe** middenstand rekent men de employé's en ambtenaren, ofwel allen, die arbeid gevonden hebben dank zij de uitbreiding van het administratieve werk in maatschappij en staat sinds de ondergang van het feodale stelsel.

Uit deze onderscheiding blijkt al dadelijk, dat men nimmer kan spreken van een ondergang van **de** middenstand, hoogstens van een ondergang van de **oude** middenstand. Van een ondergang van de nieuwe middenstand is ook in Duitsland geen sprake.

De positie van de oude middenstand was in het „Wilhelminische" Duitsland reeds ondergraven, terwijl de nieuwe middenstand in kracht en aantal groeide. Wereldoorlog I heeft dit verschil onderstreept: hij deed de belangrijkheid van de administratieve arbeid en daarmee van de nieuwe middenstand toenemen, terwijl de schaarste aan grondstoffen en levensmiddelen de economische basis van de oude middenstand smaller maakte. Wat deze oude middenstand nog aan reserves over had, werd in de na-oorlogse inflatie goeddeels vernietigd.

„Eenheidsprijzen".

Gebrek aan sociaal en politiek saamhorigheidsgevoel maakte het de oude middenstand onmogelijk, zich met succes tegen de goed-georganiseerde arbeiders en ondernemers te verdedigen: zijn politieke splinterpartijen baatten hem niet; zijn verbittering steeg. Deze verbittering wist zich echter niet te sublimeren tot helder maatschappelijk inzicht, maar richtte zich met volle kracht tegen enkele ondergeschikte economische verschijnselen, die de oude middenstand voor de oorzaak van zijn moeilijkheden hield. Dat waren vooral de grote warenhuizen en de „Einheitspreisgeschäfte".

Het was geen wonder, dat het handeldrijvende deel van de oude middenstand hart en ziel verpandde aan een beweging, die als punt 16 van haar onveranderlijk verklaard program eiste: „het scheppen en in stand houden van een gezonde middenstand, onmiddellijke onteigening der grote warenhuizen, die goedkoop aan kleine neringdoenden verhuurd zullen worden, het acht slaan op kleine neringdoenden bij leveranties aan staat, provincie of gemeente."

Adolf beloofde zoals gewoonlijk.

Adolf Hitler werd de afgod van den kleinen winkelier: hij zou de warenhuizen vernietigen. Schoenmakers, meubelmakers, loodgieters, bakkers: zij allen verwachtten van het nationaalsocialisme het herstel van hun eervol, **zelfstandig bestaan.** Het zou hen behoeden voor het proletariërslot der fabrieks- en andere arbeiders.

Toen Hitler op 30 Januari 1933 Rijkskanselier werd, meende de oude middenstand, dat het Derde Rijk **zijn** Rijk zou zijn.

Salarissen big shots nog hoger; maar meer belastingen voor neringdoenden.

Maar zijn rijk had uitgespeeld. Wat onder het nationaal-socialistisch bewind met de oude middenstand is geschied, is het treffendste bewijs voor de stelling, dat de economische werkelijkheid sterker is dan de sterkste ideologie, die zich tegen haar verzet.

De oude middenstand als zodanig heeft van het nationaal-socialisme niet geprofiteerd. Enkele groepen vakarbeiders, de employé's, de ondernemers en hogere ambtenaren — zij waren het, die hun lonen in de afgelopen jaren zagen stijgen. Daarvan moesten de steeds zwaardere belastingen aan de staat voldaan worden. Deze zwaardere belastingen drukte dubbel zwaar op de oude middenstand, wiens positie niet verbeterd was. Erkend moet worden, dat de staat hem aanvankelijk poogde te helpen door cursussen, vakscholen en nieuwe materialen. De inkomens groeiden echter niet, en de zwakke delen verproletariseerden spoedig.

3700 Joodse gezinnen brodeloos.

De omzet van de kleinhandel steeg onder het nationaal-socialisme met twee-derde. Sommige winkeliers profiteerden van de sluiting der concurrerende Joodse zaken (van 3700 Joodse winkels in Berlijn waren in Augustus '38 700 aan „Ariërs" toebedeeld en 3000 gesloten), anderen — vooral in de textiel en meubelbranche — van de grotere aankoop, die het gevolg was van het feit, dat de arbeidersvrouwen in de crisisjaren vrijwel geen kleding of huisraad hadden kunnen aanschaffen.

Schuimpractijken der Nazie-autoriteiten tegenover weerloze staatsburgers.

Wat de harder-werkende winkelier echter méér verdiende, eigende de staat zich toe. In meer dan een half millioen kleinhandelszaken werd een gestandaardiseerde boekhouding ingevoerd, die de inning der belastingen vergemakkelijkte. Vele kleinhandelaren wisten echter hun positie niet te verbeteren.

De warenhuizen, steen des aanstoots van den kleinen winkelier, verdwenen niet. Hun omzet was in 1938 met een derde gestegen t.o.v. 1933. Het tempo van deze stijging is echter sinds 1938 verhoogd, vooral nu door de vroege verduistering vele werkende vrouwen gedwongen worden, in de middagpauze hun inkopen te doen in de binnenstad. Tot zover de winkelstand.

De kleine neringdoenden brachten het er nog slechter af dan de kleinhandelaren. In de crisis hadden vele werklozen een zelfstandig bedrijf opgezet. Tal van branches waren daardoor sterk overbevolkt. Dat geld met name van de bakkers, de slagers, de kappers, de herenkleermakers en de schoenmakers. Al deze branches zijn dan ook „gesperrt". Tenzij bij uitzondering, worden er geen nieuwelingen in toegelaten.

Hoewel de totaalomzet van de kleine neringdoenden zich van 1932 tot 1938 wist te verdubbelen, drukten de lasten toch zo zwaar op de wrakke bedrijfjes, dat alleen al van 1 April 1936 tot 1 April 1938 meer dan honderdduizend van de oorspronkelijke anderhalf millioen het begaven.

En de grote uittocht begon eerst **na** April 1938. Want eerst toen begon het Vierjarenplan, de oorlogsvoorbereiding in vredestijd, het gehele Duitse economische leven te doordringen.

Vierjarenplan.

Staatssecretaris Syrup heeft in een artikel in **Der Deutsche Volkswirt** van 22 December 1939 drie perioden onderscheiden in de arbeidspolitiek van het nationaal-socialisme.

De **eerste** periode werd gekenmerkt door de opheffing van de werkloosheid; een deel van de oude en van de werkloos geworden nieuwe middenstand werd toen bij de openbare werken aan het spitten en graven gezet.

In de **tweede** periode vond iedere arbeider en employé de plaats, „die hem naar aard, kennis en ervaring toekwam": de fabrieksarbeider werd weer fabrieksarbeider, de timmerman weer timmerman. Deze idylle was van zeer korte duur. Want in de **derde** periode, die met het Vierjarenplan in de herfst van 1936 begon, werden de arbeidskrachten uit de plaats, „die hun naar aard, kennis en ervaring toekwam" verwijderd, en geconcentreerd op werkzaamheden, die voor de staat van belang waren. Naarmate de herbewapening voortschreed, groeide de honger van die Duitse staat naar arbeidskrachten voor de groot-bedrijven.

„Auskämmung" ten behoeve van defensie-werken.

Toen deze arbeidskrachten op de vrije markt ontbraken, werden ze van elders opgecommandeerd. Dat leidde tot een proces, dat men in Duitsland minder eerbiedig, de „Auskämmung" van de middenstand noemt. Wel te verstaan: hierbij is het bewuste doel **niet** de sanering van overbevolkte branches, maar uitsluitend het vrijmaken van arbeidskrachten voor de grootbedrijven en de verdedigingswerken, **waarbij voor de vraag of deze vrijkomende bakkers, slagers, kappers, herenkleermakers en schoenmakers ook voor fabrieks- en zware grondarbeid geschikt zijn, weinig aandacht bestaat.**

Laat staan, dat men arbeid koestert voor de eens hemelhoog geprezen economische zelfstandigheid der neringdoenden. „Op protesten die uit een ouderwetse ondernemersromantiek of uit het vasthouden aan de „gulden vrijheid" voortkomen, kan in het algemeen belang niet meer gelet worden." Aldus Dr. R. Krausmüller in no. 4 van de **Deutsche Volkswirtschaft,** jaargang 1939.

De genoemde „Auskämmung" komt pracisch daarop neer, dat de overheid minder-rendabele bedrijven eenvoudig sluit. Hardhandig geschiedt zulks niet. Geen bedrijf wordt gesloten, of eerst moet voor den eigenaar een nieuwe plaats in het productieproces zijn gevonden.

Niets kan echter het feit bemantelen, dat hier, zoals de soms lichtelijk oppositionele **Deutsche Volkswirt** het in Maart jl. uitdrukte, „Handwerker zu ihrem Glücke gezwungen werden."

Hoeveel eertijds zelfstandigen dit „Glück" deelachtig zijn geworden, is niet bekend. Echter, vóór de oorlog hoopte men reeds, op deze wijze één derde van alle kleinhandelsbedrijven op te heffen.

BUITENLAND

EEN SPAANSE PRINSES GEBOREN.

De dochter van wijlen koning Alfons XIII, prinses Maria Christina werd heden een dochter geboren te Turijn. De prinses is gehuwd met graaf Enrico Moroni Cinzano. Moeder en kind bevinden zich in goede welstand. Dit meisje is het achtste kleinkind van wijlen koning Alfons (Turijn, A.P. 6.3).

KONING CAROL RACE'T MET AUTO NAAR PORTUGAL.

Koning Carol van Roemenië en mevrouw Lupescu wisten te ontsnappen uit hun hotel te Sevilla naar Portugal. Bij Rosal dela Frontiera kwamen zij op een Poolse diplomatenpas de grens over. Zij reden als man en vrouw. eHt Roemeense gouvernement had de uitlevering geeist van Mevrouw Lupescu. Zij werd er van beschuldigd de staatsgelden verkwist te hebben.

Koning Carol en Mevrouw Lupescu waren op hun gewone automobieltocht, begeleid door een politiewagen. Eensklaps wendde Carol het stuur en raasde hij de richting van Aracena op naar de grenzen. De politie begon de achtervolging, doch het gelukte niet Carol in te halen, daar hij de snelheid steeds verder opvoerde. De politie waarschuwde toen direct alle posten. Maar tevergeefs, het paar wist naar Portugal te ontsnappen.

De hotelkamers werden verzegeld. Niets van waarde was echter achtergebleven. Enige dagen te voren had een bezoeker Lupescu's bont medegenomen. Vier honden bleven achter. Een, en wel de oudste, behoorde aan wijlen koningin Marie. De gedenkschriften waaraan Carol werkte werden niet gevonden.

Meerdere malen trachtte koning Carol langs de legale weg uit Spanje te vertrekken. Hij deed zelfs een beroep op president Roosevelt. Hij kreeg echter steeds geen toestemming (Sevilla, A.P. 5.3).

AUTO VAN CAROL GEVONDEN.

De auto, waarin Carol met mevrouw Lupescu ontsnapte, werd later in de bossen teruggevonden. Sinds enige tijd had Carol zijn verlangen te kennen gegeven zelf zijn auto op de dagelijkse tocht te besturen. Dit verzoek werd ingewilligd en de auto werd op een afstand slechts gevolgd door een politiewagen (Sevilla, A.P. 5.3).

JAPANS BEMIDDELING IN INDO-CHINA OFFICIEEL AANVAARD.

Officieel werd bekend gemaakt, dat Frankrijk en Thailand op de voornaamste punten zijn overeengekomen het Japanse bemiddelingsplan ter oplossing van de grensconflicten te aanvaarden (Tokio, A.P. 6.3).

DE VLOOT IN INDO CHINA VERSTERKT.

De Franse vlootstrijdkrachten in Indo-China zijn met twee onderzeeboten en een bevoorradingsschip versterkt (Sangon, A.P. 6.3).

AANVAL OP MALTA.

De Duitsers moeten een aanval gedan hebben op Halfar, de luchthaven van Malta. Duitse bommenwerpers vergezeld van gevechtsvliegtuigen vielen Malta zeer heftig aan. Duizenden tonnen bommen werden op het eiland afgeworpen. Grote verwoestingen moeten zijn aangericht (Berlijn, A.P. 6.3).